

F2422 - HW5 - 16. dubna 2006

Petr Šafařík

16. dubna 2006

Obsah

1 Zadání

Urcete tok vektorového pole $F = (xz; xy; yz)$ povrchem tělesa $T = \{f(x; y; z) \mid x^2 + y^2 \leq R^2; x \geq 0; 0 \leq z \leq H\}$ orientovaným vnější normálou.

2 Druh a tvar tělesa

Jedná se o těleso tvaru v ose rozřízlého válce výšky H a poloměru R .

3 Umístění souřadnicové soustavy

Soustava má počátek umístěn tak, že osa y leží v rovině podstavy a prochází počátkem kružnice R , která určuje spodní podstavu. Kolmo na ni je poté osa x , která leží taktéž v rovině spodní podstavy a prochází středem polokruhu podstavy. Osa z je poté původní osou válce, kolmá na osy x a y .

4 Určení jednotlivých ploch/toků

- Φ_1 ... tok plochou:
 $x = 0$
 $y = s$
 $z = t$
 $t \in (0, H)$
 $s \in (-R, R)$

- Φ_2 ... tok plochou:

$$x = R \cdot \cos \varphi$$

$$y = R \cdot \sin \varphi$$

$$z = z$$

$$\varphi \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$$

$$z \in (0, H)$$

- Φ_3 ... tok plochou:

$$x = R \cdot \cos \varphi$$

$$y = R \cdot \sin \varphi$$

$$z = 0$$

$$\varphi \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$$

$$r \in (0, R)$$

- Φ_4 ... tok plochou:

$$x = R \cdot \cos \varphi$$

$$y = R \cdot \sin \varphi$$

$$z = H$$

$$\varphi \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$$

$$r \in (0, R)$$

5 Tok jedna

$$\begin{aligned}x &= 0 \\y &= s \\z &= t \\t &\in (0, H) \\s &\in (-R, R)\end{aligned}$$

$$\Phi_1 = \int_S 0 \cdot t \left| \begin{array}{cc} \frac{\partial y}{\partial t} & \frac{\partial z}{\partial t} \\ \frac{\partial y}{\partial s} & \frac{\partial z}{\partial s} \end{array} \right| ds dt = 0$$

6 Tok dva

$$\begin{aligned}x &= R \cdot \cos \varphi \\y &= R \cdot \sin \varphi \\z &= z \\ \varphi &\in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right) \\z &\in (0, H)\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\left(\frac{\partial x}{\partial \varphi}, \frac{\partial y}{\partial \varphi}, \frac{\partial z}{\partial \varphi}\right) &= (-R \sin \varphi, R \cos \varphi, 0) \\ \left(\frac{\partial x}{\partial z}, \frac{\partial y}{\partial z}, \frac{\partial z}{\partial z}\right) &= (0, 0, 1)\end{aligned}$$

$$\Phi_2 = \int_0^H \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} R \cos \varphi \left| \begin{array}{cc} R \cos \varphi & 0 \\ 0 & 1 \end{array} \right| d\varphi dz + \int_0^H \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} R^2 \sin \varphi \cos \varphi \left| \begin{array}{cc} 0 & -R \sin \varphi \\ 1 & 0 \end{array} \right| d\varphi dz$$

$$\Phi_2 = \int_0^H \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} z R^2 \cos^2 \varphi d\varphi dz + \int_0^H \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} R^3 \sin^2 \varphi \cos \varphi d\varphi dz$$

$$\Phi_2 = R \frac{H^2}{2} \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \cos^2 \varphi d\varphi + R^3 \cdot H \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \sin^2 \varphi \cos \varphi d\varphi$$

$$\Phi_2 = R^2 \frac{\pi H^2}{4} + R^3 H \frac{2}{3}$$

$$\Phi_2 = \frac{1}{4} \pi R^2 H^2 + \frac{2}{3} R^3 H$$

7 Tok tři

$$x = R \cdot \cos \varphi$$

$$y = R \cdot \sin \varphi$$

$$z = 0$$

$$\varphi \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$$

$$r \in (0, R)$$

$$\left(\frac{\partial x}{\partial \varphi}, \frac{\partial y}{\partial \varphi}, \frac{\partial z}{\partial \varphi}\right) = (-R \sin \varphi, R \cos \varphi, 0)$$

$$\left(\frac{\partial x}{\partial r}, \frac{\partial y}{\partial r}, \frac{\partial z}{\partial r}\right) = (\cos \varphi \sin \varphi, 0)$$

$$\Rightarrow \Phi_3 = 0$$

8 Tok čtyři

$$x = R \cdot \cos \varphi$$

$$y = R \cdot \sin \varphi$$

$$z = H$$

$$\varphi \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$$

$$r \in (0, R)$$

$$\Phi_4 = \int_S H \cdot r \sin \varphi \begin{vmatrix} \frac{\partial x}{\partial t} & \frac{\partial y}{\partial t} \\ \frac{\partial x}{\partial s} & \frac{\partial y}{\partial s} \end{vmatrix} ds dt$$

$$\Phi_4 = \int_0^R \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} r \sin \varphi \begin{vmatrix} \cos \varphi & \sin \varphi \\ -r \sin \varphi & r \cos \varphi \end{vmatrix} d\varphi dz$$

$$\Phi_4 = H \int_0^R \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} r^2 \sin \varphi d\varphi dz = 0$$

$$\Phi_4 = 0$$

9 Celkový tok tělesem

$$\Phi = \sum_{i=1}^4 \phi_i = \frac{1}{4} \pi R^2 H^2 + \frac{2}{3} R^3 H$$